2012

Bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba

Afstudeeronderzoek

Rianne Wessel

Begeleider: Ben Blikman

Hanze Instituut voor Sportstudies

14-mei-2012

Voorwoord

Voor u ligt de afstudeerscriptie van Rianne Wessel. Een sportontwikkeling student, van het Hanze Instituut voor Sportstudies te Groningen. Op dit moment zit ik in mijn vierde en tevens het laatste jaar van de opleiding. Het laatste jaar staat in het teken van afstuderen. Het leek mij erg leerzaam om mijn afstudeeronderzoek in een ander land te doen. Dit om mij verder te ontwikkelen binnen de sport en het onderwijs in een andere cultuur. Na veel voorbereidend werk, zijn Frank Hettinga, Elske van der Laan en ik uiteindelijk terecht gekomen bij IDEFRE op Aruba. Dit is een overheidinstantie voor de sport. In februari 2012 zijn we naar Aruba vertrokken om ons vier maanden te kunnen richten op ons afstudeeronderzoek. Sue-Ann Leong is onze afstudeerbegeleidster bij IDEFRE en heeft ons begeleid in het afstudeertraject.

Bij deze wil ik Ben Blikman bedanken voor het begeleiden van mijn onderzoek vanuit Nederland. Verdere dank gaat uit naar Maximo Wernet, Candido Tromp en Miriam Baiz en de medewerkers van IDEFRE voor het verstrekken van de nodige informatie voor mijn onderzoek. In het bijzonder gaat mijn dank uit naar Jessy Beukeboom en Sue-Ann Leong voor de begeleiding en de mogelijkheid om onderzoek te doen voor IDEFRE.

Als laatste wil ik mijn studiegenoten Frank Hettinga en Elske van der laan bedanken voor de steun en de mooie tijd op Aruba gedurende het onderzoeksproces.

Rianne Wessel, mei 2012

Samenvatting

Op Aruba zijn zesendertig basisscholen, het bewegingsonderwijs is op geen enkele basisschool gelijk. Het aantal opgeleide sportdocenten en sportinstructeurs in het basisonderwijs is gering. Het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba kan volgens IDEFRE naar een hoger niveau worden gebracht. Daarom heeft IDEFRE een gewenste situatie zoals zij het bewegingsonderwijs in de toekomst voor ogen zien. In het onderzoek wordt dan ook antwoord gegeven op de volgende hoofdvraag: 'Hoe komt IDEFRE tot de gewenste situatie in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba?' Om hier een antwoord op te kunnen geven is eerst de huidige situatie in het bewegingsonderwijs onderzocht.

Ten eerste is er begonnen met hoe ziet het protocol bewegingsonderwijs er uit in Nederland. Dit wordt gebruikt voor voorbeelden voor Aruba, zodat dit in de conclusie kan worden meegenomen. Daarna is er gekeken hoe het basisonderwijs is gevormd op Aruba. Vervolgens is er onderzocht, wat is de huidige situatie van het bewegingsonderwijs op Aruba en hoe is deze tot stand gekomen? Er heeft een interview plaatsgevonden met een medewerker van directie onderwijs, die tevens ook over het curriculum gaat. Er is gekeken wat voor soort, hoeveel sportdocenten en sportinstructeurs er op Aruba zijn. Aan de hand van deze gegevens kan worden onderzocht hoe de verschillende docenten en instructeurs zijn opgeleid en waarvoor zij bevoegd zijn. Daarop volgend is er begonnen met het vergelijken van de opleidingen. Van alle opgeleiden in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba zijn er acht observaties gedaan op verschillende basisscholen, bij verschillende docenten. Dit om de verschillen van de opleidingen en daarmee ook de verschillen van de docenten en instructeurs duidelijker te kunnen aantonen. Ook om een beter beeld te creëren hoe het huidige bewegingsonderwijs er op Aruba uit ziet. Tot slot is de gewenste situatie van IDEFRE betreft bewegingsonderwijs op Aruba uitgeschreven. Dit in samenwerking met het hoofd van IDEFRE de heer Jessy Beukenboom.

Uit de veelheid aan antwoorden is een conclusie geschreven. Uiteindelijk kan er dan antwoord worden gegeven op de hoofdvraag. Wat voor stappen moeten hier voor ondernomen worden en wat moet er worden veranderd aan de huidige situatie in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba?

Het doel van dit onderzoek is om uiteindelijk een advies naar voren te brengen. Het is een advies waarin stappen staan beschreven hoe tot de gewenste situatie te komen. In het advies komen argumenten naar voren waar niet alleen IDEFRE gebruik van kan maken, maar ook argumenten die kunnen worden aangedragen bij het Ministerie van Volksgezondheid en Sport. Om zo bij de overheid aandacht te schenken aan hoe belangrijk het is voor Aruba om goed opgeleide sportdocenten in het bewegingsonderwijs te hebben.

Summary

In Aruba there are thirty-six primary schools. Physical education is not the same on each school. The number of sport teachers and sport instructors is minimal.
According to IDEFRE the level of the physical education can be lifted to a higher grade. That is why IDEFRE has an essential situation by seeing the physical education in future.

The main question will be answered in this study: How does IDEFRE reach there essential situation in physical education on primary schools in Aruba?
To find an answer on this question first you have to research the situation nowadays in physical education on primary schools.

First of all this study started by investigating the protocol of physical education in the Netherlands. This information will be used as an example for Aruba to convene in the conclusion. After that the physical education situation in Aruba is been examined.
This examination worked out by interviewing an employee of directie onderwijs. But also within this study the types and amount of sport teachers and instructors on Aruba are considered. What is their education and what are they able of. After this consideration several sport teachers on eight different primary schools has bin observed. This to find out the differences between their education and the way they teach and to get an impression of the actual physical education on Aruba. And finally within this study the desirable situation of IDEFRE considering physical education has been written in cooperation with Mr. Jesse Beukenboom, the chief of IDEFRE.

Eventually the main question will be answered. Which steps has to be taken and what has to change about the present situation in physical education on primary schools in Aruba. All these information is researched in this study.

The target of this study is to give an advice. It is an advice about how to reach the essential situation. In this advice there will be some arguments to show how important it is to have better educated teachers in physical education on primary schools in Aruba. Not only IDEFRE can use this advice, also the government will be advised by this study.

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

Samenvatting 3

Summary 4

Inleiding 6

Probleemstelling 7

Hoofdstuk 1: Theorie 9

1.1 Wat is IDEFRE 9
1.2 Wat is bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs 10
1.3 Wat betekent basisonderwijs op Aruba? 10
1.4 Aruba 10

Hoofdstuk 2: Onderzoeksopzet 12

2.1 Methode 12
2.2 Instrumenten 13

Hoofdstuk 3: Resultaten 16

3.1: Wat zijn competenties en wat is competentiegericht onderwijs? 16
3.2: Hoe is het basisonderwijs gevormd op Aruba? 18
3.3: Wat is de huidige situatie van het bewegingsonderwijs op Aruba en hoe is deze tot stand gekomen? 19
3.4: Wat voor soort en hoeveel sportdocenten en sportinstructeurs zijn er op Aruba die het huidige bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs verzorgen? 23
3.5: Hoe zijn de verschillende sportdocenten en sportinstructeurs opgeleid en wat zijn de competenties die ze moeten beheersen willen ze een diploma ontvangen of afstuderen? 24
3.6: Wat zijn de verschillen tussen de vier soorten sportdocenten en sportinstructeurs in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba? 26
3.7: Wat is de gewenste situatie van IDEFRE betreffende het bewegingsonderwijs op Aruba? 33

Hoofdstuk 4: Conclusie 34

4.1 Conclusie onderzoek 34
4.2 Advies 36

Literatuurlijst 38

Bijlagen 39

Inleiding

IDEFRE wil graag de gewenste situatie van het bewegingsonderwijs op Aruba in kaart brengen. Hoe komen ze tot deze situatie en wat moet daar allemaal aan vooraf gaan willen ze tot de gewenste situatie komen. Zelf heeft het instituut de gewenste situatie in beeld gebracht zoals zij het bewegingsonderwijs voor ogen hebben en in de toekomst naar toe willen werken. Het streven van IDEFRE is dat alle klassen les krijgen door een opgeleide gymnastiek docent of instructeur en dat dit niet meer door een schoolleerkracht wordt verzorgd. Opgeiden zoals CIOS instructeurs, docenten van Movecion y de Salud en ALO docenten moeten de lessen gaan verzorgen. Zodat alle basisschool leerlingen klaar worden gestoomd voor de bewegingsmaatschappij buiten school en in het voortgezet onderwijs.
Hoe IDEFRE toe de gewenste situatie in het bewegingsonderwijs kan komen zal in dit onderzoek uiteindelijk duidelijk worden gemaakt.

Er in samenwerking met IDEFRE tot dit onderzoek gekomen omdat het hoofd van IDEFRE, Jessy Beukenboom aangaf dat het bewegingsonderwijs op Aruba van laag niveau is. Hoe ziet het huidige bewegingsonderwijs er precies uit? Is het daadwerkelijk van laag niveau en hoe kan er tot de gewenste situatie van IDEFRE worden gekomen?.

Probleemstelling

Aruba telt zesendertig basisscholen, op al deze basisscholen wordt bewegingsonderwijs gegeven. In de klassen vier, vijf en zes wordt bewegingsonderwijs gegeven door opgeleide sportdocenten en sportinstructeurs. Klas drie krijgt zwemles en in klas één en twee wordt over het algemeen bewegingsonderwijs gegeven door schoolleerkrachten. Deze leerkrachten zijn niet opgeleid om de lessen te verzorgen. Volgens Jessy Beukenboom hoofd van dienst van IDEFRE is het sportaanbod laag en het niveau van het bewegingsonderwijs lager dan in Nederland. IDEFRE zou graag willen zien dat ook de klassen één, twee en drie bewegingsonderwijs krijgen van een opgeleide sportdocent. De huidige situatie is dat basisschoolleerlingen pas op latere leeftijd geïntroduceerd worden met een vakleerkracht lichamelijke opvoeding en zich vaak pas vanaf klas 4 motorisch verder ontwikkelen binnen de gymnastiekles. Dit is een probleem binnen het basisonderwijs op Aruba, een probleem dat IDEFRE graag anders zou willen zien in de toekomst.

Doelstelling
De doelstelling van dit onderzoek is om in kaart te brengen hoe IDEFRE tot haar gewenste situatie in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba kan komen. Wat moet IDEFRE uiteindelijk doen om tot de gewenste situatie te komen? ‘Hoe ziet het huidige bewegingsonderwijs er uit?’ ‘Wat zijn de verschillen tussen de instructeurs en docenten?’. Het uiteindelijke doel is dat er een adviesplan ligt gebaseerd op de resultaten en de conclusies, een adviesplan hoe toe komen tot de gewenste situatie. Het adviesplan zal niet alleen een advies zijn voor IDEFRE, ook voor het Ministerie van Justitie en Onderwijs en het Ministerie van Volksgezondheid en Sport op Aruba.

Onderzoeksvraag
Hoe komt IDEFRE tot de gewenste situatie van het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba?

De volgende deelvragen zullen beantwoord worden in dit onderzoek:

Deelvragen
1: Wat zijn competenties?

2: Hoe is het basisonderwijs gevormd op Aruba?

3: Wat is de huidige situatie van het bewegingsonderwijs op Aruba en hoe is deze tot stand gekomen?

4: Wat voor soort en hoeveel sportdocenten en sportinstructeurs zijn er op Aruba die het huidige bewegingsonderwijs verzorgen?

5: Hoe zijn de verschillende sportdocenten en sportinstructeurs opgeleid en wat zijn de competenties die ze moeten beheersen willen ze een diploma ontvangen of afstuderen?

6: Wat zijn de verschillen tussen de verschillende sportinstructeurs en sportdocenten in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs?

7: Wat is de gewenste situatie van IDEFRE betreft het bewegingsonderwijs op Aruba?

Opbouw verslag

In hoofdstuk één is de theoretische onderbouwing ten behoeve van de onderzoeksvraag uitgewerkt. Hoofdstuk twee beschrijft de methode en instrumenten van het onderzoek. De resultaten van de deelvragen worden in hoofdstuk drie uitgewerkt. In hoofdstuk vier 'Conclusie' wordt het antwoord gegeven op de hoofdvraag en zal en er een advies worden gegeven.

Hoofdstuk 1: Theorie

In de onderzoeksvraag wordt gevraagd hoe IDEFRE tot de gewenste situatie van het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba kan komen? Om hier goed antwoord op te kunnen geven moet eerst worden vastgesteld wat er binnen dit onderzoek onder de volgende begrippen verstaan wordt. Wat zijn de definities van de volgende begrippen?
- IDEFRE
- Wat is bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs:
- Wat betekent basisonderwijs op Aruba?
- Aruba

1.1 Wat is IDEFRE

Het Instituto pa Deporte Educacion Fisico y Recreacion, kortheidshalve aangeduid als 'IDEFRE', is een overheidsdienst belast met sportaangelegenheden en heeft tot voornaamste taak de ontwikkeling en het bieden van een breed programma van fysieke activiteiten aan de Arubaanse ontwikkeling. De overheidsdienst telt ca. 31 medewerkers.

IDEFRE heeft tot doelstelling het ontwikkelen van een evenwichtig beleid op het gebied van sport en recreatie door middel van voorlichting en promotie van sport en beweging en gezondheid aan de lokale bevolking. Als sportinstituut stuurt IDEFRE vanuit de overheid het welzijn van Aruba op het gebied van sport en beweging en wil hiermee bereiken dat de Arubaanse bevolking fysiek actief en gezond wordt en blijft.

Het hoofd van Dienst IDEFRE genaamd Jessy Beukenboom wordt ondersteunt door zijn directie secretaresse. Daarnaast bestaat IDEFRE uit een zevental afdelingen. De afdelingen Sport voor Allen, Schoolsport, Sportontwikkeling, Sport Centrum San Nicolas, afdeling beleid, afdeling Communicatie & Voorlichting en afdeling Administratie.

Belangrijkste taken van IDEFRE

- Het ontwikkelen en (doen) uitvoeren van sportbeleid voor Aruba
- Het voorlichten over en promoveren van sport en beweging op Aruba
- Het monitoren van lokale en internationale sportontwikkelingen
- Het doen van onderzoek en het geven van advies op het gebied van sport en recreatie
- Het zorgdragen voor en bieden van een breed programma aan sport en gezonde recreatie voor de Arubaanse bevolking
- Het organiseren van cursussen ter informatie van sport- en recreatieleiders
- Het uitlenen van sportmaterialen aan publiek (Afdeling Communicatie & Voorlichting IDEFRE 2011).

1.2 Wat is bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs

Bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs is net als andere vakken, een leervak. In de school is het mogelijk het leerproces van het kind te volgen en zo tot een gestructureerde en leeftijdsgebonden opbouw van bewegingsthema's te komen. Vanuit het veilige en vertrouwde pedagogische klimaat worden bovendien alle kinderen bereikt, ook de motorisch zwakkeren. Daarnaast is het van essentieel belang dat kinderen plezier hebben in de lessen bewegingsonderwijs, omdat plezier in hoge mate bepalend is voor hun buitenschoolse en latere deelname aan sportactiviteiten. Genoeg redenen voor bewegingsonderwijs op maat met uitdagende activiteiten die goed passen in de belevingswereld van kinderen en waar zij ook buitenschools mee verder kunnen.

Op de basisschool is het onderwijs in bewegen gericht op het aanleren van een verantwoorde deelname aan de bewegingscultuur. Die 'cultuur' omvat allerlei sportieve activiteiten en soorten bewegingsrecreatie, maar ook de actuele bewegingswereld van kinderen waarin zij spelen op het schoolplein en in de woonomgeving. Het doel van bewegingsonderwijs is de leerlingen breed te introduceren in de bewegingscultuur. Kinderen leren om zelfstandig en gezamenlijk een bewegingsactiviteit op gang te brengen en houden. Tijdens gymlessen wordt ook geleerd rekening te houden met anderen (Brochure Bewegingsonderwijs in het primair onderwijs, opgevraagd op 21 maart 2012, van http://www.kvlo.nl/sf.mcgi?18).

1.3 Wat betekent basisonderwijs op Aruba?

Een officiële definitie is hier niet voor uitgeschreven.
De Nederlandse definitie voor basisonderwijs luidt als volgt: Onderwijs, dat bedoeld is voor kinderen vanaf hun vierde levensjaar tot ongeveer hun twaalfde (opgevraagd op 21-maart2012, van http://www.cbs.nl/nl NL/ menu/methoden/begrippen/default.htm?conceptid=97).

Op Aruba zijn er drie vormen van primair onderwijs. Dat zijn:

- **Kleuteronderwijs**, voor kinderen van 4 tot 6 jaar;
- **Basisonderwijs**, voor kinderen van 6 tot 12 jaar;
- **Speciaal onderwijs**, is kleuter- en/of basisonderwijs voor kinderen die speciale zorg nodig hebben.

1.4 Aruba

Eiland in de Caribische Zee behorend tot het koninkrijk der Nederlanden.
Aruba hoort samen met Bonaire en Curaçao tot de Benedenwindse Eilanden. Aruba ligt in de Caribische Zee ongeveer 40 kilometer ten noorden van Venezuela. De cultuur op de Benedenwindse Eilanden is een mengelmoes van Afrikaanse, Noord-Amerikaanse, Europese en Latijns-Amerikaanse invloeden. Nederlands is de officiële taal maar men spreekt veel Papiaments. Papiamento is een taal die is ontstaan uit Spaans, Portugees, Nederlands, Frans, Engels en een beetje Afrikaans.

In 1636 werd Aruba overgenomen door Nederlanders en bleef lange tijd onder Nederlands gezag. Tussen 1805 en 1816 namen de Britten het gezag over.
Op 1 januari 1986 kreeg Aruba de status aparte. Het eiland kwam los te staan van de overige vijf Antillen en werd een autonoom gebiedsdeel binnen het Koninkrijk der Nederlanden.
Er is geen bestuurlijke bemoeienis meer, maar Nederland is nog steeds verantwoordelijk voor defensie en buitenlandse zaken (opgevraagd op 29-mei-2012, van http://www.reisgraag.nl/vakantie_aruba/).

Hoofdstuk 2: Onderzoeksopzet

2.1 Methode

Hoe komt IDEFRE tot de gewenste situatie in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba:

2.1.1 Operationaliseren

Hoe te meten wat is IDEFRE
Bij de organisatie zelf, het opvragen van informatie. Bij de afdeling Communicatie & Voorlichting.

Hoe te meten wat is het bewegingsonderwijs in de basisschool?
Wat is het huidige bewegingsonderwijs? Dit wordt gedaan door onder andere informatie in te winnen bij directie onderwijs, basisscholen, sportdocenten en instructeurs en het bezoeken van bewegingslessen binnen het basisonderwijs op Aruba.

Hoe te meten wat is het basisonderwijs op Aruba?
De vraag is wat houdt het begrip basisonderwijs in voor Aruba? Het antwoord op de vraag kan worden gehaald bij directie onderwijs Aruba.

Hoe te meten wat is de gewenste situatie in het bewegingonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba?
Door heel het bewegingsonderwijs in het basisonderwijs op Aruba in het onderzoek te betrekken, kan er antwoord worden gegeven op de vraag hoe IDEFRE tot de gewenste situatie komt in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba?

De bovenstaande concepten zullen uiteindelijk een bedrage leveren aan het ontwikkelen van geschikte argumenten voor in het adviesplan. Het advies plan komt voort uit de conclusies. Conclusies worden getrokken aan de hand van de resultaten. Het adviesplan is een plan voor IDEFRE op Aruba en voor de overheid op Aruba.

2.1.2 Conceptuele raamwerk onderzoek

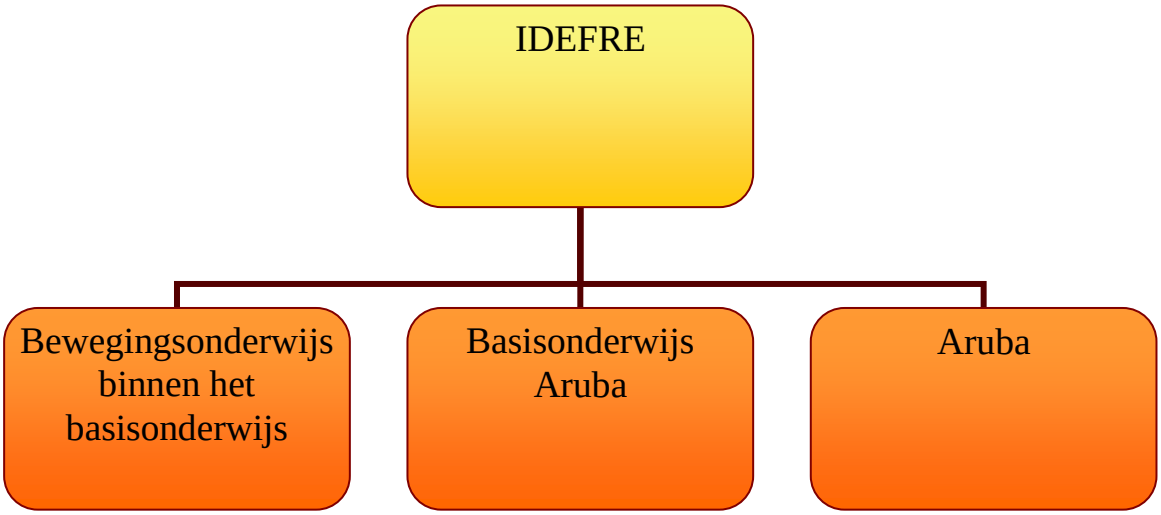

2.1.3 Methoden van het onderzoek

Het onderzoek is gedaan met behulp van de volgende methoden:
- Interview
- Presentatie
- Kwalitatieve observatie

Allereerst is er gebruik gemaakt van een interview, vervolgens is er een presentatie bijgewoond om tot de nodige informatie te komen. Tot slot zijn er kwalitatieve observaties gedaan om uiteindelijk vergelijkingen te kunnen doen.

2.1.4 Werkwijze

Er is begonnen met het uitzoeken van hoe het onderzoek kan worden aangepakt? Vragen zoals ‘wat is de huidige situatie in het bewegingsonderwijs’, ‘welke instanties moet ik inschakelen om aan mijn informatie te komen?’. Om meer kennis van zaken te ontwikkelen en informatie te verzamelen is er gebruik gemaakt van internet, is er een interview gehouden en is er een presentatie bijgewoond. Na informatie te hebben verzameld zijn er acht observaties gedaan bij verschillende docenten op verschillende scholen in het bewegingsonderwijs op Aruba. Waarna de verschillen duidelijk naar voren zijn gekomen. Aan de hand van de verzamelde gegevens kan er een conclusie en advies geschreven worden.

2.2 Instrumenten

2.2.1 Doelgroep

De doelgroep betreft het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba. Onderwijs voor vier tot en met twaalf jarigen. Docenten en sportinstructeurs behoren tot de belangrijkst doelgroep, zij verzorgen de bewegingslessen in het basisonderwijs. Dit zijn schoolleerkrachten die les geven aan klas één en twee, sportinstructeurs van IDEFRE, docenten van Movecion y Salud en docenten van het CIOS. Ook IDEFRE behoort tot de doelgroep, voor IDEFRE wordt onderzoek gedaan.

2.2.2 Soort en type onderzoek
Het type onderzoek is een kwalitatief en inductief onderzoek:

- Een kwalitatief onderzoek: Vastleggen van eigenschappen die niet kwantificeerbaar zijn. De eigenschappen zijn niet terug te brengen tot nummers zoals gedachten, gevoelens, woorden, emoties et cetera. Het gebruiken van non numerieke gegevens en analyse.

- Inductief onderzoek: Genereert de hypothese vanuit de verzamelde gegevens. Gegevens verzamelen en deze analyseren om een theorie, model of verklaring te ontwikkelen.

2.2.3 Gebruikte instrumenten
De gebruikte instrumenten voor het onderzoek zijn:
- Kwalitatieve observatie
- Interview
- Internet

Steekholders:
- Directie onderwijs
- Onderwijszaken Aruba
- Medewerkers IDEFRE
- Basisscholen
- Sport docenten en instructeurs op Aruba
- Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA)

Literatuur: Er is weinig literatuur uit boeken, tijdschriften en vakbladen gehaald omdat er weinig op papier staat op het gebied van bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba. De meeste informatie moest komen van het internet en mensen gespecialiseerd op het gebied van bewegen en onderwijs op Aruba.

2.2.4 Onderzoeksmiddelen bij resultaten
Welke resultaten zijn met welke middelen bereikt?
Deelvraag 1: Wat zijn competenties?
Middelen:
- Internet

Deelvraag 2: Hoe is het basisonderwijs gevormd op Aruba?
Middelen:
- Internet
- Gesprek met Miriam Baiz directie onderwijs Aruba
- Informatie opgevraagd via onderwijszaken Aruba, mevrouw Prisca Bislip

Deelvraag 3: Wat is de huidige situatie van het bewegingsonderwijs op Aruba en hoe is deze tot stand gekomen?
Middelen:
- Interview Miriam Baiz directie onderwijs Aruba

Deelvraag 4: Wat voor soort en hoeveel sportdocenten en sportinstructeurs zijn er op Aruba die het huidige bewegingsonderwijs verzorgen?
Middelen:
- Informatie opgevraagd via onderwijszaken Aruba, mevrouw Prisca Bislip.

- Informatiebijeenkomst Movecion Y Salud, presentatie bijgewoond. Gegeven door Maximo Wernet.
- Informatiefolders IDEFRE, afgegeven door Wladimir Wolf.

Deelvraag 5: Hoe zijn de verschillende sportdocenten en sportinstructeurs opgeleid en wat zijn de competenties die ze moeten beheersen willen ze een diploma ontvangen of afstuderen?
Middelen:
- Informatie opleiding Movecion Y Salud:
    - Informatiebijeenkomst Movecion Y Salud, presentatie bijgewoond. Gegeven door Maximo Wernet.
- Informatie Centraal Instituut Opleiding Sportleiders (CIOS):
    - Opgevraagd bij docent van CIOS Nederland Floor Egberts.
- Informatie Cursus IDEFRE:
    - Informatiefolder sportinstructie cursus opgevraagd bij Hoofd van dienst IDEFRE de heer Jessy Beukenboom.
- Informatie opleiding Pedagogische academie voor het basisonderwijs (PABO):
    - Informatie opgevraagd bij student PABO Nederland/Emmen Milja Immink.
    - Informatie PABO Nederland van het internet.

Deelvraag 6: Wat zijn de verschillen tussen de verschillende sportinstructeurs en sportdocenten in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs?
Middelen:
- Kwalitatieve observaties bij acht verschillende sportdocenten en sportinstructeurs in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs.
    - Twee observaties bij docenten van Movecion Y Salud (IPA).
    - Twee observaties bij CIOS sportinstructeurs
    - Twee observaties bij IDEFRE sportinstructeurs
    - Twee observaties bij Schoolleerkrachten

Deelvraag 7: Wat is de gewenste situatie van IDEFRE betreft het bewegingsonderwijs op Aruba?
Middelen:
- Gesprek met hoofd van dienst IDEFRE Jessy Beukenboom

2.2.4 Interventie
De interventie is het adviesplan. Uit het onderzoek komt een advies naar voren waar de juiste argumenten in staan die kunnen worden aangedragen bij IDEFRE en de overheid van Aruba. Bij het Ministerie van Volksgezondheid en Sport en het ministerie van Justitie en Onderwijs. Deze interventie wordt gebruikt om te kijken hoe IDEFRE tot de gewenste situatie kan komen in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba. Ook een advies wat de verschillen zijn in opleidingen, docenten en instructeurs. En hoe naar een hoger niveau in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba te komen.

2.2.5 Tijdspad onderzoek
Start van het onderzoek is op 14 februari 2012. Het streefdoel om het onderzoek afgerond te hebben is 14 mei 2012. Een tijdsbestek van drie maanden.

Hoofdstuk 3: Resultaten

3.1: Wat zijn competenties en wat is competentiegericht onderwijs?

Wat is de definitie van een competentie?:
In de Dikke van Dale wordt het begrip competentie als volgt omschreven:
com·pe·ten·tie (dev; competenties)
1.deskundigheid, geschiktheid
2.bevoegdheid tot handelen of oordelen

Een mogelijke benadering van competentie gericht onderwijs:
Opleidingen die gericht zijn op competentie gericht leren (competentiegericht onderwijs) passen hun opleiding aan op vooraf opgestelde competentieprofielen. Deze competentieprofielen zijn gemaakt op basis van bestaande beroepsprofielen en bestaan uit meerdere kerncompetenties.

Wat is het doel van een competentieprofiel?:
Voor een opleiding is het competentieprofiel het uitgangspunt waar het lesprogramma op gebaseerd wordt. Het competentieprofiel geeft aan over welke kennis, inzicht, vaardigheden en houding een student moet beschikken na het succesvol afronden van een opleiding. Een student voldoet aan een competentie als hij of zij de handelingen kan uitvoeren en/of over de kennis beschikt, die nodig is om een specifieke taak uit te voeren.

Wat is het doel van competentiegericht onderwijs?:
Om studenten optimaal voor te bereiden op de beroepspraktijk, proberen opleidingen door middel van competentiegericht onderwijs de aandacht te richten op:
Kennis, inzicht, houding en vaardigheden. Door competentie gericht leren als uitgangspunt te nemen worden studenten optimaal voorbereid op de beroepspraktijk en het functioneren in de maatschappij.

Waarom is competentie gericht onderwijs nodig?:
Door de veranderingen in de samenleving zijn bedrijven en organisaties zich anders gaan organiseren. Deze veranderingen hebben ook tot gevolg dat er andere type medewerkers nodig zijn. Kenmerken van de huidige beroepspraktijk zijn:
- Technologische ontwikkelingen (social media, mobile devices, Internet);
- Organisatorische aspecten (het nieuwe werken);
- Onbekende situaties en nieuwe markten (Economische ontwikkelingen, global markten);
- Andere eisen en wensen die mensen stellen aan hun (toekomstige) werkomgeving.

De voor en- nadelen van competentie gericht onderwijs?:
Voordelen:
- Opleiding bestaat uit de combinatie van theorie en praktijk;
- Studierichtingen worden beter afgestemd op de beroepspraktijk;
- Overlap tussen verschillende opleidingen worden beter zichtbaar;
- Studie wordt meer afgestemd op de studenten;
- Focus ligt op de competenties die nog verder ontwikkeld moeten worden;
- Studenten werken samen aan studietaken;

- Algemene vaardigheden worden onderdeel van de studietaken;
- Opzet van de opleidingen maakt studie leuker en aantrekkelijker;
- Student heeft zelf invloed op het leerproces;
- De docent wordt meer coach of begeleider van studenten.

Nadelen:
- Wat zijn criteria waarmee je bepaalt of een student een competentie beheerst;
- Veel verantwoordelijkheid ligt bij studenten (kan ook een voordeel zijn);
- Is er voldoende sturing vanuit de opleiding?;
- Zijn docenten goed voorbereid op een rol als coach of begeleider? (opgevraagd op 23 februari 2012, van http://www.competentiesvoorbeelden.nl /2011/11/23/competentiegericht-leren-en-competentiegericht-onderwijs?wpmp_switcher=mobile).

3.2: Hoe is het basisonderwijs gevormd op Aruba?

Het basisonderwijs op Aruba is afgeleid van het Nederlandse systeem. Er geldt alleen geen algemene leerplicht op Aruba, maar iedereen vindt het normaal om zijn kinderen naar school te sturen. De vakken die worden aangeboden zijn hetzelfde als in Nederland. Ook zijn er veel leerkrachten uit Nederland die op Aruba les geven in het basisonderwijs. Er heerst geen Arubaanse cultuur op de basisschool. Er werd op school altijd gesproken over bijvoorbeeld: “Dennenbomen in Nederland”. Leerlingen hadden daar op Aruba geen beeld bij. Ook werd en wordt er nog steeds geen Papiaments gesproken op de basisschool, het hele onderwijs is Nederlands. Lokale mensen zijn uiteindelijk gaan studeren en zijn er achter gekomen dat het geen zin heeft om lesstof over Nederland aan te bieden aan de kinderen. De kerndoelen klopten niet meer, er moet eerst geleerd worden over Aruba en het Caribische gebied, daarna over de wereld. Op dit moment zijn veel boeken aangepast zoals aardrijkskunde en geschiedenis, zodat er eerst wordt geleerd over de eigen cultuur en geschiedenis. De schooltijden zijn van 07.45 uur tot 13.00 uur in de middag. Basisscholen zijn ’s middags gesloten. Het jaar ziet er vrijwel hetzelfde uit als in Nederland, de vakanties vallen bijna hetzelfde en de feestdagen zijn hier gelijk, dit op een paar feestdagen na *(*Miriam Baiz, directie onderwijs).

In Nederland bestaat het primair onderwijs uit het basisonderwijs voor kinderen van vier tot en met twaalf jaar. Op Aruba bestaat het primair onderwijs uit het kleuteronderwijs vier tot en met vijf jaar en het basisonderwijs zes tot en met elf jaar, er heeft nog geen samenvoeging van deze twee onderwijsvormen plaatsgevonden zoals in Nederland in 1986. Voor 1986 bestond het basisonderwijs in Nederland namelijk uit de kleuterschool en de lagere school (opgevraagd op 19 april 2012, van http://www.beautiful-aruba.nl/wonen/onderwijs_algemeen.html).

Op Aruba zijn zesendertig basisscholen gevestigd. Waarvan zeven openbare basisscholen, zesentwintig katholieke basisscholen. De katholieke basisscholen vallen onder Stichting Katholiek Onderwijs Aruba (S.K.O.A). Er zijn twee Protestants Christelijke scholen deze vallen onder Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Aruba (S.P.C.O.A.) En er is één Evangelische basisschool, deze school valt onder de Stichting Volle Evangelie Onderwijs Aruba (S.V.E.O.A.) (Prisca Bislip onderwijszaken Aruba, opgevraagd op 03 april 2012).

Het Primair Onderwijs op Aruba wordt aangeboden door zeven verschillende schoolbesturen. Net als in de rest van het Koninkrijk der Nederlanden is de ouder op Aruba vrij om het onderwijs te kiezen dat qua geloof of opvoedingsuitgangspunten het beste bij het gezin past. De overheid subsidieert alle scholen gelijk, mits de scholen voldoen aan bepaalde kwaliteitscriteria die de overheid stelt (opgevraagd op 19 april 2012, van http://www.overheid.aw/index.asp?nmoduleid=19&wgid=6&sc=0&spagetype=21&nPageID=870&nCMSPageType=1).

3.3: Wat is de huidige situatie van het bewegingsonderwijs op Aruba en hoe is deze tot stand gekomen?

Interview Miriam Baiz, directie onderwijs Aruba.

Wat is de huidige situatie (2012) van het bewegingsonderwijs binnen de basisschool op Aruba?

Bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba kent geen vaste richtlijnen. Er is nooit een basis gelegd voor het bewegingsonderwijs waardoor er overal op verschillende niveaus wordt lesgegeven door zowel sportdocenten als instructeurs.
Elke school kent zijn eigen regels betreffende bewegingsonderwijs.
Vanuit de overheid is er wel subsidie, de schoolbesturen mogen zelf beslissen hoe het bewegingsonderwijs vorm te gegeven. Vanuit de wet is de regel opgesteld: totaal twee keer vijfenveertig minuten bewegingsonderwijs voor de basisschool per week. Het is aan het schoolbestuur zelf welke draai hier aan gegeven wordt. Bewegingonderwijs wordt op veel scholen als een straf gebruikt. Is het rekenwerk nog niet af, dan wordt er niet gesport.

Er zijn veel verschillende sportdocenten en sportinstructeurs die het huidige bewegingsonderwijs op de basisschool verzorgen. Dit zijn groepsleerkrachten, CIOS instructeurs, sportinstructeurs van IDEFRE en docenten van Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA).

Veel leerlingen die na de basisschool naar het voortgezetonderwijs gaan, hebben geen basis gelegd op het gebied van sport en ontwikkeling. Veel docenten op het voortgezetonderwijs kunnen bepaalde doelen niet halen en sommige sporten niet beoefenen, omdat leerlingen bijvoorbeeld nog moeten leren gooien en vangen.

Het ontbreken van kennis en opleiding van docenten en sportinstructeurs in het basisonderwijs speelt hierin een grote rol, wat overigens niet voor alle docenten en sportinstructeurs geldt.

Verdeling docenten en instructeurs per klas in het basisonderwijs:
Klas één: Krijgt les van een groepsleerkracht basisschool, een CIOS opgeleide of een afgestudeerde van Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA)

Klas twee: Krijgt les van een groepsleerkracht basisschool, een CIOS opgeleide of een afgestudeerde van Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA):

Klas drie: Krijgt zwemles

Klas vier: Krijgt les van een sportdocent of sportinstructeur van IDEFRE, CIOS of een afgestudeerde van Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA):

Klas vijf: Krijgt les van een sportdocent of sportinstructeur van IDEFRE, CIOS of een afgestudeerde van Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA):

Klas zes: Krijgt les van een sportdocent of sportinstructeur van IDEFRE, CIOS of een afgestudeerde van Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA):

- Instructeurs van IDEFRE mogen de lessen bewegingsonderwijs verzorgen vanaf klas vier.
- Instructeurs van het CIOS en docenten van de Instituto Pedagogico Arubano mogen de lessen verzorgen vanaf klas één.

Hoe ziet het nieuwe Curriculum (in ontwikkeling) eruit?

Aruba kent geen vast Curriculum dat een basis legt voor het gehele bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs. Formeel is er geen document dat in het gehele basisonderwijs gehanteerd wordt en waar elke school zich aan dient te houden. Wat het schoolbestuur belangrijk vindt, dat gebeurt. Wel zijn er basisscholen die zelf een lesplan hebben-ontwikkeld en zich daar aan houden. IDEFRE heeft wel een eigen curriculum voor klas vier, vijf en zes. Een sportinstructie document met lessenreeksen voor het basisonderwijs.

Curriculum in ontwikkeling:
Miriam Baiz (Curriculum, directie onderwijs) is op dit moment bezig met het ontwikkelen van een Curriculum met daarin de kerndoelen beschreven. Het Curriculum is geschreven voor het vakgebied beweging en gezondheid. Het Curriculum is breed getrokken.
Gezondheid is een belangrijk aspect binnen de huidige cultuur op Aruba. Er is te weinig informatie over bekend bij mensen waardoor het als belangrijk wordt gezien in het onderwijs. (Maximo Wernet Instituto Pedagogico Arubano).

In december 2012 zal het Curriculum voorgelegd worden aan het ministerie. Het curriculum is een advies voor aan de minister om het voor het gehele bewegingsonderwijs op Aruba te hanteren. Het is dan aan de minister om te kijken hier wat mee te gaan doen.
Er zijn zeven kerndoelen. Kerndoelen voor Cyclus één en Cyclus twee. Cyclus één zijn peuters, kleuters, klas één en twee. Cyclus twee zijn klas drie, vier, vijf en zes. Ieder kerndoel kent een eigen domein:

Kerndoelen Beweging en gezondheid
Kerndoel één:
Domein: Lichaamsverzorging
- De leerling is in staat om zijn lichaam zowel lichamelijk als geestelijk gezond te houden.

Cyclus één en twee: Cyclus één en Cyclus twee hebben ieder hun eigen doelen op het gebied van kennis en vaardigheden.

Kerndoel twee:
Domein: Veiligheid thuis, op school en op het sportveld
- De leerling is in staat om de veiligheidsregels toe te passen om ongelukken te voorkomen en kan adequaat handelen bij ongevallen.
Cyclus één en twee: Cyclus één en Cyclus twee hebben ieder hun eigen doelen op het gebied van kennis en vaardigheden.

Kerndoel drie:
Domein: Lichaamsverzorging en het milieu
- De leerling is in staat om de relatie tussen een gezond leven en een schoon milieu te herkennen.
Cyclus één en twee: Cyclus één en Cyclus twee hebben ieder hun eigen doelen op het gebied van kennis en vaardigheden.

Kerndoel vier:
Domein: Voeding
- De leerling is in staat om optimaal te functioneren door een gezonde eet- en drinkgewoonte te houden.
Cyclus één en twee: Cyclus één en Cyclus twee hebben ieder hun eigen doelen op het gebied van kennis en vaardigheden.

Kerndoel vijf:
Domein: Gezondheidsdiensten, informatie bronnen, medewerkers en hun functie.
- De leerling is in staat om op een efficiënte en verantwoordelijke manier gebruik te maken van dienstverleningen op het gebied van gezondheid.
Cyclus één en twee: Cyclus één en Cyclus twee hebben ieder hun eigen doelen op het gebied van kennis en vaardigheden.

Kerndoel zes:
Domein: Beweging / sociale, emotionele en cognitieve aspecten
- De leerling is in staat om met een positieve houding deel te nemen aan bewegingsactiviteiten (sportieve en recreatieve).
Cyclus één en twee: Cyclus één en Cyclus twee hebben ieder hun eigen doelen op het gebied van kennis en vaardigheden.

Kerndoel zeven*:*
Domein: Beweging / sociale, emotionele en cognitieve aspecten
- De leerling is in staat om met een positieve houding deel te nemen aan bewegingsactiviteiten (sportieve en recreatieve).
Cyclus één en twee: Cyclus één en Cyclus twee hebben ieder hun eigen doelen op het gebied van kennis en vaardigheden.

Wat zijn de huidige ontwikkelingen binnen het bewegingsonderwijs?

***Plannen voor opleiding MBO+*:**
Vanuit directie onderwijs is er een idee voor een nieuwe opleiding MBO sport en bewegen (BOA bewegings onderwijs assistent). Een praktische opleiding waarbij de huidige sportinstructeurs van IDEFRE op Aruba worden bijgeschoold. Het is de bedoeling dat de instructeurs veel praktijkbegeleiding krijgen, meer materiaalkennis ontwikkelen en

methodische en didactische vorming krijgen. Verder is er nog niets over bekend, de plannen zijn er maar het moet nog uitgewerkt worden. Dit moet het niveau van het bewegingsonderwijs op Aruba verhogen. (Maximo Wernet Instituto Pedagogico Arubano). Ook zullen CIOS instructeurs zonder baan op Aruba benaderd worden voor de opleiding.

Pilot project Gezonde school:
Vanaf het nieuwe schooljaar (september 2012) gaat er een pilot project van start op vijf basisscholen op Aruba. Het project zal 3 jaar duren. Dit in samenwerking vanuit Directie onderwijs en Instituto Pedagogico Arubano (IPA). Afgestudeerden van Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA) zijn criteria voor dit project. Op vijf basisscholen zal er een halve dag gymnastiek en een halve dag gezondheid worden aangeboden aan de leerlingen. Met dit project hoopt men de overheid er van te overtuigen en advies te geven dat goed onderwijs in bewegen gezondheid daadwerkelijk een toegevoegde waarde heeft voor leerlingen van de basisschool. Ook hoopt het Instituto Pedagogico Arubano (IPA) de opleiding Movecion y Salud, bewegen en gezond weer voort te kunnen zetten. Deze opleiding moet voorlopig stoppen, het ministerie geeft aan dat het geld op is.

Hoe is de huidige situatie bewegingsonderwijs tot stand gekomen?

Inhoudelijk zijn de bewegingslessen op Aruba overgenomen van Nederland. Alle informatie komt van SLO Nederland (nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling). Er zijn alleen geen richtlijnen waar iemand zich aan dient te houden, waardoor het onderwijs niet volledig gehanteerd wordt. Ook zijn invloeden vanuit Amerika overgenomen. Zeventien jaar geleden is IDEFRE begonnen met het ontwikkelen van bewegingsonderwijs en is toen met een cursus gestart om mensen om te leiden tot sportinstructeur voor de klassen vier, vijf en zes op de basisschool. Dit omdat er geen sportinstructeurs waren en de groepsleerkrachten het bewegingsonderwijs op de basisschool verzorgden. Er werd weinig geld beschikbaar gesteld om goed opgeleiden voor de klas te plaatsen.

Maximo Wernet van Instituto Pedagogico Arubano kwam in 2005 met het idee een nieuwe opleiding op te zetten. Dit omdat er weinig gespecialiseerde docenten het bewegingsonderwijs op Aruba verzorgden. IDEFRE leidde mensen op tot sportinstructeurs, die alleen bevoegd zijn om basisschoolleerlingen vanaf klas 4 les te geven. Ook werden mensen naar Nederland en Amerika gestuurd voor een sportopleiding. Deze opleidingen werden vaak niet afgemaakt. De opleiding genaamd: ‘Movecion y Salud, bewegen en gezond’, is bedoeld om mensen op te leiden die bevoegd zijn om bewegingsonderwijs te geven vanaf klas één (Curriculum directie onderwijs Miriam Baiz, Curriculum kerndoelen beweging en gezondheid Cyclus één & twee, opgevraagd op 12 april 2012).

3.4: Wat voor soort en hoeveel sportdocenten en sportinstructeurs zijn er op Aruba die het huidige bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs verzorgen?

Het bewegingsonderwijs op Aruba kent veel verschillende soorten sportdocenten en sportinstructeurs die het huidige bewegingsonderwijs op de basisschool verzorgen. Er zijn tweeëntwintig mensen actief als sportinstructeur of sportdocent in het basisonderwijs op Aruba. Deze tweeëntwintig mensen zijn verdeeld over de zesendertig basisscholen die Aruba kent (Prisca Bislip onderwijszaken Aruba, opgevraagd op 03 april 2012). Er staan niet alleen opgeleide sportinstructeurs en sportdocenten voor de klas, op Aruba is het gebruikelijk dat de vakleerkracht ook de gymnastiekles mag verzorgen, deze hebben alleen een pedagogische opleiding gehad zoals de PABO. Niet elke basisschool vindt het nodig dat sportinstructeurs en sportdocenten de gymnastiekles verzorgen. De basisschool zelf beslist of er wel of geen opgeleide instructeur / docent bewegingsonderwijs voor de klas staat. Daar zijn verder geen richtlijnen voor. De verschillen in het bewegingsonderwijs zijn daarom vrij groot (Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA), Maximo Wernet)

De gymnastiek docenten en instructeurs die de gymlessen in het basisonderwijs op Aruba verzorgen zijn docenten van Movecion y Salud, instructeurs van het CIOS en instructeurs van IDEFRE.

- Instructeurs IDEFRE / CIOS:
Er zijn vijftien sportinstructeurs van IDEFRE actief in het bewegingsonderwijs, deze sportinstructeurs zijn verdeeld onder de zesendertig basisscholen op Aruba. De instructeurs van IDEFRE hebben een cursus gehad waardoor ze bevoegd zijn om bewegingslessen te verzorgen aan de klassen vier, vijf en zes in het basisonderwijs. Onder de instructeurs van IDEFRE zijn er mensen die een aantal jaren CIOS hebben gevolgd of het CIOS af hebben gerond en een diploma hebben ontvangen. Deze mensen werken onder de naam van IDEFRE. Ook zijn er mensen van IDEFRE die een cursus hebben gevolgd bij bijvoorbeeld de KNVB (Koninklijke Nederlandse voetbal bond) (Wladimir Wolf, IDEFRE).

- Docenten Movecion y Salud (IPA):
Onder de tweeëntwintig docenten en instructeurs zijn er zeven afgestuurde mensen van Movecion y Salud die lessen bewegingsonderwijs verzorgen op Aruba (Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA), Maximo Wernet).

3.5: Hoe zijn de verschillende sportdocenten en sportinstructeurs opgeleid en wat zijn de competenties die ze moeten beheersen willen ze een diploma ontvangen of afstuderen?

Inhoud opleidingen:
- Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA)
- CIOS + competenties
- Cursus IDEFRE
- Inhoud opleiding PABO + competenties.

Opleiding Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA):
- *Duur opleiding:*

- vier jarige opleiding.
- *Structuur opleiding:*

- 1e jaar: Oriëntatie fase: Introductie in domeinen, vak als leerkracht. Trainen eigenvaardigheid.
- 2e jaar: Beroepgerichte fase: Methodiek/didactiek
- 3e jaar: Beroepsgerichte fase en Integratieve fase: Verplicht naar het buitenland. (Springfield College (basketbalopleiding) en ALO's Nederland stage).
- 4e jaar: Afstudeerfase: LIO verplicht, Onderzoeksproject, gezondheidsproject en sociaal project.
- *Bevoegdheid voor:*

- Bewegingsonderwijs in het basisonderwijs van klas één tot klas zes (Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA), Maximo Wernet).

Opleiding Centraal Instituut Opleiding Sportleiders (CIOS):
- *Duur opleiding:*

- *Niveau 2, Sport- en bewegingsbegeleider*: 2 jarige opleiding
- *Niveau 3, Sport- en bewegingsleider:* 3 jarige opleiding
- *Niveau 4, Sport- en bewegingscoördinator:* 4 jarige opleiding
- *Structuur opleiding:*

- 1e jaar: 12 uur per week sporten, overige tijd wordt besteed aan theorie, les en training geven in en buiten school.
- 2e jaar: Invulling afhankelijk van de richting die wordt gekozen.
- 3e jaar: Invulling afhankelijk van de richting die wordt gekozen.
- 4e jaar: Invulling afhankelijk van de richting die wordt gekozen.
- *Bevoegdheid voor:*

- *Niveau 2, Sport- en bewegingsbegeleider:*

Men kan aan het werk op camping, bij een watersportbedrijf, zwembad of deel uit maken van een recreatieteam. Er wordt geassisteerd bij bijvoorbeeld het uitvoeren van sportwedstrijden, werkt achter de balie, voert onderhoudswerkzaamheden uit op het terrein of zorgt ervoor dat het sportmateriaal er piekfijn uitziet.
Eisen: minimaal een VMBO-diploma basisberoepsgericht

- *Niveau 3, Sport- en bewegingsleider:*

Met sport- en bewegingsleider niveau 3 kan men onder andere terecht bij sportclubs en fitnesscentra, bij zwembaden en buitensportbedrijven, maar bijvoorbeeld ook bij justitie en defensie of in het sociaal werk.

- *Niveau 4, Sport- en bewegingscoördinator:*
Men biedt zelfstandig sport- en bewegingsactiviteiten aan. Daarnaast heeft men coördinerende en adviserende taken bij organisaties. De mogelijkheden zijn:
• Trainer/coach
• Medewerker BOS
• Bewegingsagoog
• Sportmanager
(opgevraagd op 06 maart 2012, van http://www.frieslandcollege.nl/cios-heerenveen/het-werkveld.html).

Cursus IDEFRE:

- *Duur cursus:*

- Er zit geen vaste duur aan de cursus, men moet alle modules gehaald hebben om een diploma te ontvangen. Elke module beschikt over een aantal uren.

- *Structuur cursus:*

- De cursus bestaat uit zes modules, vier theoretische modules en twee praktische modules. Per module moeten er een aantal taken vervuld worden in de aangewezen aantal uren.

- *Bevoegdheid voor:*

- Sportinstructie op basisscholen aan klas vier tot klas zes en sportinstructie in de wijken. Bevoegd om sportprogramma's te verzorgen in de vakantie en in wijkcentra Jessy Beukenboom hoofd IDEFRE).

Opleiding Pedagogische academie voor het basisonderwijs (PABO):

- *Duur opleiding:*

- vier jarige opleiding.

- *Structuur opleiding:*

- 1e jaar: Het propedeusejaar, in dit jaar zijn de vakken sterk op de pedagogische kwaliteiten gericht. Men krijgt pedagogiek, onderwijskunde en didactiek. Minimaal 1 dag per week loopt men stage. Daarnaast krijgt men les in de vakken rekenen, taal, biologie, aardrijkskunde, geschiedenis, godsdienst, handvaardigheid, tekenen en muziek, de vakken die men gaat geven op de basisschool. Vaardigheden als bordschrijven, poppenkastspelen en voorlezen horen daarbij.
- 2e jaar: In jaar twee begint men aan de hoofdfase. Voornamelijk uitdieping van de vakken die in jaar één zijn behandeld. Men werkt zelfstandig aan het verbeteren van competenties doormiddel van Praktijk- en stageopdrachten.
- 3e jaar: In het derde jaar gaat men zich specialiseren. Er kan gekozen worden uit twee hoofdspecialisaties, het jonge kind (groep één tot en met vier) en het oudere kind (groep vijf tot en met acht).
- 4e jaar: Het vierde jaar wordt afgesloten met een stage van vijf maanden, LIO-stage (Leraar In Opleiding). Men draait als volwaardig leerkracht mee en wordt meestal ook betaald door de werkgever. Soms is er ook de mogelijkheid om naar het buitenland te gaan.

- *Bevoegdheid voor:* - Naast leerkracht op een basisschool zijn er meer mogelijkheden om met de PABO aan de slag te gaan. Bijvoorbeeld als: educatief medewerker bij een huiswerkinstituut, onderwijskundige in de volwasseneneducatie, groepsleider in een opvangcentrum voor asielzoekers, docent bij een internaat of in het bedrijfsleven, leraar voortgezet onderwijs of als educatief medewerker in een museum halen (opgevraagd op 06 maart 2012, van http://www.carrieretijger.nl/opleiding/onderwijs/lerarenopleiding-basisonderwijs).

3.6: Wat zijn de verschillen tussen de vier soorten sportdocenten en sportinstructeurs in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba?

Voor het onderzoek zijn er acht observaties gedaan bij sportdocenten en sportinstructeurs, van de vier soorten sportdocenten en sportinstructeurs zijn per soort twee verschillende sportdocenten en sportinstructeurs geobserveerd. De observaties zijn belangrijk geweest om de verschillen tussen de sportdocenten en sportinstructeurs duidelijk naar voren te brengen. De verschillen zijn zichtbaar in tabel 3.7.1.

Er zijn voor twee observaties per soort sportdocent of sportinstructeur gekozen in verband met het tijdspad van het onderzoek. Na twee observaties per soort sportdocent of sportinstructeur kwamen de verschillen duidelijk naar voren.

Aan de hand van de acht geobserveerde lessen (2 per 'verschillende' docent/instructeur) inclusief de observatielijsten kunnen de verschillen tussen de docenten en instructeurs aangetoond worden:

3.7.1

Docent / Instructeur	**Methodiek/ Didactiek**	**Overzicht / veiligheid**	**Bewegingsaanbod / actiepercentage**
IPA docent	De juiste methodische en didactische stapjes werden aangeboden aan de leerlingen. Hier word veel aandacht aan besteed in de les. Er zat een goede opbouw in de les: warming-up, kern en afsluiting. Samenhang in de les van warming-up tot de kern.	Docenten hebben overzicht, houden alles in de gaten. Overzien de les. Een veilige leeromgeving.	Veel variatie in bewegingsaanbod. Er worden veel verschillende en de juiste oefeningen aangeboden. Actiepercentage in deze lessen is hoog.
CIOS	Leerlingen krijgen juiste oefenstof aangeboden. Van moeilijk naar makkelijk, er wordt geleerd. Een	Er is overzicht in de les, de leerlingen worden constant geprikkeld en in de gaten gehouden.	Actiepercentage is hoog. De leerlingen zijn veel in beweging ook is er veel variatie het lesaanbod. Toestellen en spel.

	juiste opbouw, warming-up, kern en afsluiting.	Veilige les.	
IDEFRE instructeur	Er zit niet altijd een goede opbouw in de les. Wanneer er wel een juiste opbouw is, is er vaak geen samenhang tussen de lesdelen.	Instructeurs staan niet altijd op goede plek in het veld of in de zaal. Soms met de rug naar leerlingen. Er is niet altijd constante overzicht over de groep.	Weinig variatie in lesaanbod. Er worden veel balsporten aangeboden en weinig tot geen toestellen. Dit heeft ook te maken met het curriculum waar ze zich aan moeten houden. Actiepercentage is hoog in de les. In de lesgewrichten wordt er heel veel gesproken, waardoor de overgangen traag gaan. Uitleg is lang.
Schoolleerkracht	Er zit geen opbouw in de les, geen samenhang in de les. Er worden weinig tot geen didactische stapjes aangeboden.	Overzicht is er wel, veiligheid wordt ook gewaarborgd. Er worden weinig tot geen er geen toestellen behandeld.	Actiepercentage in de les is laag. Veel statische oefeningen of lange rijen.

Docent / Instructeur	**Differentiatie**	**Materiaal gebruik**	**Pedagogisch verantwoorde les**
IPA docent	Er wordt gedifferentieerd in de lessen. Tijdens de les krijgen kinderen de kans om bewegingen op een hoger of lager niveau uit	Veel materiaal aanwezig en er wordt ook een veelheid aan materialen gebruikt. Er wordt goed omgegaan met de materialen.	Omgang met kinderen is goed. Er wordt gesproken op niveau van de kinderen, straffen belonen en verbeteren gebeurd op een

	te voeren. Iedereen kan op zijn of haar eigen niveau sporten.	Per doelgroep wordt gebruik gemaakt van passende toestellen. Kleutertoestellen voor kleuters enz. Landingsmatten op de juiste plek.	kindvriendelijk manier waardoor het een veilige omgeving is voor de leerling en.
CIOS	Er wordt minimaal gedifferentieerd. Kan meer worden toegepast tijdens de lessen.	Materiaal wordt veel en op de juiste manier gebruikt. Aangepast aan de doelgroep.	Leerlingen worden goed aangesproken. Docent richt zich tot het niveau van de leerling.
IDEFRE instructeur (zonder verder afgemaakte opleiding)	Er wordt niet gedifferentieerd in de les. Iedereen krijgt dezelfde opdrachten.	Materialen worden weinig gebruikt, er worden veel balsporten gedaan. Ook worden er niet altijd juiste materialen voor de juiste sport gebruikt.	Pedagogisch zijn de instructeurs niet altijd goed verantwoord bezig. Weten de leerlingen niet altijd op de juiste manier aan te spreken. Niet op niveau van de leerlingen.
Schoolleerkracht	Tijdens de gymlessen bij de schoolleerkracht gaat veel klassikaal. Er wordt niet gedifferentieerd.	Er worden weinig tot geen materialen gebruikt.	Pedagogisch verantwoord. Weet de leerlingen wel op de juiste manier aan te spreken.

Docent / Instructeur	**Praatje, plaatje, daadje**	**Gebruik lesplan**	**Contact leerlingen**
IPA docent	De oefeningen worden voor gedaan doormiddel van een praatje, plaatje en een daadje. Een voorbeeld van	Een zelfgemaakt jaarplan ontwikkelt in samenwerking met de school.	Het contact met de leerlingen is goed, de docent is veel aanwezig. Weet op de juiste manier in te spelen op de

	de docent zelf of van één van de leerlingen.		kinderen
CIOS	Oefeningen worden voor gedaan doormiddel van een praatje, plaatje en daadje van de docent. Ook door voorbeelden van kinderen.	Er wordt alleen gebruikt gemaakt van lesvoorbereidingen. Er is geen compleet lesplan aanwezig.	Docent heeft goed contact met de leerlingen. Is enthousiast en veel aanwezig in de les.
IDEFRE instructeur	Tijdens de les wordt er vooral met een praatje uitgelegd wat de bedoeling is. Een plaatje wordt niet altijd gebruikt.	Er is een lessenreeks van IDEFRE, deze wordt als hulpmiddel gebruikt bij de instructeurs. Voor elke les wordt er een lesvoorbereiding gemaakt.	Het contact met de leerlingen is er, inhoudelijk wordt er weinig aandacht aangeschonken. Wel is er enthousiasme, wat overgebracht wordt op de leerlingen.
Schoolleerkracht	Gebruikt veel het praatje. Op organisatorisch gebied en sporttechnisch gebied ontbreekt een goede uitleg.	Geen lesplan of lesvoorbereiding aanwezig.	Goed contact tussen leerling en docent.

Docent / Instructeur	**Sport / spel kennis**
IPA docent	Veel kennis van sport en spel. Weet de technische vaardigheden en weet hier differentiatie op toe te passen.
CIOS	Veel kennis van sport en spel. Weet de technische vaardigheden.
Instructeur IDEFRE	Veel kennis van spel en balsporten. Weinig kennis van overige sporten en toestellen.
Schoolleerkracht	Weinig kennis van sport. Vooral kennis van spel.

Conclusie verschillen van de verschillende sportdocenten en instructeurs (informatie uit observatielijsten):
Een opgeleide docent vanuit de IPA steekt er op alle fronten boven uit. Ook de CIOS instructeurs zijn op veel fronten goede lesgevers op het gebied van sport en bewegen. Bij de IPA docenten ziet het plaatje er compleet uit, er wordt tijden de gymlessen overal aan gedacht en belangrijk, de leerlingen hebben plezier en er wordt veel geleerd. Bij de CIOS instructeurs is dit niet veel anders. Ook hier hebben leerlingen plezier en wordt er veel geleerd. Toch ontbreekt er het stukje differentiatie in de les. Zodat alle leerlingen op zijn of haar eigen niveau kunnen sporten en zich verder kunnen ontwikkelen. Bij beide lessen wordt gestreefd naar een doel. IDEFRE instructeurs zijn erg enthousiast, er is kennis van sporten die worden aangeboden. Het aanbod in de lessen is veelal hetzelfde, er zit weinig variatie in de lessen. Samenhang tussen de verschillende lesdelen ontbreekt. Warming-up is vaak niet gebaseerd op de kern en afsluiting van de les. Ook ontbreekt de pedagogische kennis bij de instructeurs. Schoolleerkrachten hebben weinig tot geen kennis van sport en spel. Er worden veel spelletjes aangeboden zonder enig doel in de les. De IPA docenten zijn de meest complete lesgevers, er is een mooie lijn te zien vanaf de schoolleerkrachten, naar instructeurs van IDEFRE, naar CIOS instructeurs tot aan IPA docenten.

Kijkend naar de opleidingen:
Kijkend naar de inhoud van de verschillende opleidingen, komt duidelijk naar voren dat de opleiding van de IPA het breedst is. De IPA is een opleiding op HBO niveau. Een brede opleiding waarin veel wordt aangeboden in vier jaar tijd. Omdat er weinig leerlingen deelnemen aan de opleiding, is er veel begeleiding vanuit de opleiders. Leerlingen krijgen veel aandacht om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen. Aan de volgende vakgebieden wordt aan allen even veel tijd besteed. Pedagogische vakken, gezondheidsvakken, sport en spel, schoolpraktijk en algemeen vormende vakken. Een meerwaarde van de opleiding is dat gezondheidseducatie een grote rol speelt. Een opleiding waar bewegen en gezondheid beide een grote betekenis hebben. Met de opleiding Movecion y Salud mag men les geven in het basisonderwijs aan klas één tot klas zes. Een verplichte buitenlandstage in het derde jaar en verplicht LIO (leraar in opleiding) stage in het vierde jaar, maakt dat leerlingen veel stage ervaring hebben aan het einde van de opleiding (Movecion y Salud, bewegen en gezond, Instituto Pedagogico Arubano (IPA), Maximo Wernet).

CIOS is een opleiding op MBO niveau, dit is ook een vier jarige opleiding. Ook hier wordt er op alle fronten aandacht besteed. Op het CIOS is het mogelijk om op verschillende niveaus een diploma te halen. Niveau twee, drie en vier. Bij de opleiding Movecion y salud gaat iedereen met hetzelfde diploma van huis. Alleen met niveau vier op het CIOS mag men lesgeven in het basisonderwijs. Dit staat qua lesgeefbevoegdheid (bewegen) gelijk aan de opleiding Movecion y Salud. Het verschil met het IPA is dat er op niveau vier een specialisatie keuze gemaakt moet worden. De mogelijkheden zijn Trainer/coach, medewerker BOS, Bewegingsagoog, Sportmanager (CIOS Heerenveen, opgevraagd op 06 maart 2012, van http://www.frieslandcollege.nl/cios-heerenveen/sport-en-bewegen/cios-4-sport-en-bewegingscoordinator).

Instructeurs van IDEFRE hebben een cursus sporttrainer gehad, een cursus ontworpen en gegeven door medewerkers van IDEFRE. Ook in deze cursus worden de verschillende vakgebieden behandeld. Aan de verschillende vakgebieden wordt in vergelijking met Movecion y Salud en het CIOS minder uren besteed. De instructeurs moeten twee van de zes aangeboden sport beheersen. Op het IPA en het CIOS worden er meer uren aan sport besteed en moet men meer sporten beheersen willen ze een diploma ontvangen. Mensen die aan deze cursus voldoen ontvangen een diploma waardoor ze de benodigde kennis hebben om les te kunnen geven in lichamelijke opvoeding en sport, in naam van IDEFRE. Dit aan klas vier tot en met zes. Mensen met een diploma van het IPA en het CIOS zijn bevoegd om les te geven aan klas één tot en met zes (Jessy Beukenboom directeur IDEFRE).

De ‘meeste’ schoolleerkrachten zijn beperkt tot het geven van bewegingsonderwijs aan de eerste twee groepen van het basisonderwijs en zijn niet breed opgeleid zoals de IPA en CIOS docenten in het bewegingsonderwijs. Om in alle groepen bewegingsonderwijs te mogen geven is er de opleiding Leergang Bewegingsonderwijs. Deze leergang leidt schoolleerkrachten op tot vakleerkracht bewegingsonderwijs (opgevraagd op 07 mei 2012, van http://www.hanzeconnect.nl/bewegingsonderwijs/). Deze leergang is specifiek gericht op het bewegingsonderwijs. Pedagogiek en onderwijskundige vakken worden tijdens de lerarenopleiding basisonderwijs behandeld (Stenden Hogeschool, competentiegids Stenden hogeschool, opgevraagd op 29 februari 2012).

Observatielijsten van de lessen zijn terug te vinden in de bijlage.

3.7: Wat is de gewenste situatie van IDEFRE betreffende het bewegingsonderwijs op Aruba?

De gewenste situatie van IDEFRE is, dat er vakleerkrachten bewegingsonderwijs voor klas één, twee, drie, vier, vijf en zes binnen de basisschool op Aruba komen.

Hierbij gaat de voorkeur uit naar MBO en HBO studenten en dan in het bijzonder CIOS opgeleiden (Centraal Instituut voor de Opleiding van Sportleiders) en ALO docenten (Academie Lichamelijke Opvoeding). Of studenten van de nieuw te ontwikkelen MBO+ opleiding, die wordt uitgeschreven door Maximo Wernet. Dit is een bijscholingsopleiding voor instructeurs van IDEFRE. De opgeleiden moeten geschikt zijn om les te kunnen geven vanaf klas één.

Het idee achter de opleiding is als volgt: De instructeurs worden bijgeschoold zodat ze aan alle klassen bewegingslessen kunnen geven. Ook zullen ze zo worden opgeleid dat de instructeurs in de ochtend bewegingslessen geven op de basisscholen en in de namiddag sport bij een vereniging of op de buitenschoolse opvang. Per wijk zal er een beweegteam moeten komen met een aantal vaste docenten of instructeurs.

Op het eiland zijn een aantal gediplomeerde CIOS opgeleiden zonder baan. Deze mensen zijn nooit ingezet vanwege de financiële toestand op Aruba.
Zij kunnen benaderd worden, zodat ook zij ingezet kunnen worden.

Dit alles moet zorgen voor een beter en gelijkwaardig bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba. Ook is de wens dat iedereen hetzelfde curriculum gaat hanteren zodat er nog weinig verschillen zullen zijn.

Om tot de gewenste situatie te komen: namelijk het bewegingsonderwijs in het basisonderwijs naar een hoger niveau te brengen (Jessy Beukenboom hoofd IDEFRE),
zal er vanuit de overheid meer geld beschikbaar gesteld moeten worden.

Hoofdstuk 4: Conclusie

4.1 Conclusie onderzoek

Hoe komt IDEFRE tot de gewenste situatie van het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba?

In het huidige bewegingsonderwijs op Aruba zit geen duidelijke structuur, op elke school is het aanbod van sport en het opleidingsniveau van de docent / instructeur anders. Wanneer basisschoolleerlingen naar het voortgezetonderwijs gaan is de basis op gebied van sport en bewegen wisselend. Er is geen curriculum aanwezig die in het gehele basisonderwijs kan worden toegepast.

Uit de observaties en vergelijkingen van de opleidingen, verschillende docenten en instructeurs komt naar voren dat de docenten van IPA het breedst zijn opgeleid en tot meeste kennis beschikken als docent bewegingsonderwijs. De docenten zijn ook opgeleid om gezondheidsles te kunnen geven. Om leerlingen er van bewust te maken hoe gezond te leven. CIOS instructeurs zijn ook breed opgeleid en beschikken over genoeg kennis om goede lessen in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs te kunnen geven.

IDEFRE instructeurs zijn minimaal opgeleid er is vooral kennis van balsporten. Pedagogisch, didactisch en sporttechnisch ontbreekt er te veel kennis om basisschoolkinderen breed te scholen in het bewegingsonderwijs. Op alle fronten wordt er wel aandacht besteed maar minder in vergelijking met docenten van Movecion y Salud en instructeurs van het CIOS. Ook mogen IDEFRE instructeurs alleen bewegingslessen geven aan klas vier tot en met zes.

Voor schoolleerkrachten die de extra leergang bewegingsonderwijs niet hebben gevolgd geldt hetzelfde. Schoolleerkrachten zijn opgeleid om bewegingslessen te geven aan peuters en kleuters en beschikken niet over de kennis om sporten technisch en didactisch goed aan te bieden aan basisschoolleerlingen vanaf klas één. Sporten waarbij hulpverlenen een noodzaak is kunnen niet worden uitgevoerd. Waardoor lessen vaak beperkt blijven tot bal sporten en spelletjes. Wel is er kennis op pedagogisch gebied. De schoolleerkrachten geven les aan klas één en twee in het basisonderwijs.

Samenvatting:

Kijkend naar het protocol bewegingsonderwijs Nederland, er is een gehele lijn in het bewegingsonderwijs. Over het gehele land worden dezelfde regels gehanteerd. Met de ontwikkelingen van het nieuwe curriculum heeft Aruba een begin gemaakt dit uiteindelijk ook voor heel Aruba te laten gelden.

Met de opleiding Movecion y Salud heeft Aruba een grote stap gezet om het bewegingsonderwijs in het basisonderwijs naar een hoger niveau te brengen.

Op Aruba zijn er te weinig goed geschoolde sportdocenten in het bewegingsonderwijs. Veel kinderen krijgen pas vanaf klas vier bewegingsonderwijs van een IDEFRE sportinstructeur. Waardoor de kans op motorische achterstand groter is. Leerlingen ontwikkelen zich dan pas vanaf klas vier. De kans op overgewicht wordt hierdoor ook groter. Om IDEFRE tot de gewenste situatie in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs op Aruba te laten komen moeten er veel stappen worden ondernomen. In samenwerking met externen, Movecion y Salud en het ministerie van Justitie en Onderwijs kan IDEFRE tot de gewenste situatie komen. Hoger opgeleiden, in het geval van Aruba opgeleiden van Movecion y Salud en het CIOS. Kunnen hierin een belangrijke rol vervullen door lager opgeleiden te begeleiden.

4.2 Advies

Hoe komt IDEFRE tot de gewenste situatie in het bewegingsonderwijs?

Hoger opgeleiden inzetten:
Hoger opgeleiden moeten lager opgeleiden ondersteunen en begeleiden. Zo kan men samen het onderwijs naar een hoger niveau brengen. De opleiding Movecion y Salud moet vervolgd worden, of er moet een soortgelijke opleiding ontwikkeld worden. Om dit te realiseren zal er wel eerst geld beschikbaar moeten komen vanuit de overheid. Er hoeft per jaar maar een beperkt aantal mensen opgeleidt worden om een genoeg aantal HBO sportdocenten in het basisonderwijs op Aruba in te zetten. Deze HBO sportdocenten kunnen een bijdrage leveren en ingezet worden bij het bijscholen van lager opgeleiden. In Nederland zijn er Arubanen die de ALO of CIOS volgen, deze mensen komen vaak niet terug (Jessy Beukenboom). Proberen deze mensen terug te halen naar Aruba, zodat ook zij kunnen worden ingezet in het basisonderwijs.

Bijscholing:
Het idee om de instructeurs van IDEFRE bij te scholen via de opleiding MBO + is een aanrader. Vooral deze mensen bijscholen op pedagogisch, methodisch en didactisch gebied. Zodat er meer sportspecifieke lessen, meer pedagogisch verantwoorde lessen en er lessen met een doel worden gegeven. Leerlingen zijn op school om te leren, dit geldt ook binnen het bewegingsonderwijs. Ook moet de opleiding zo worden aangeboden dat de instructeurs bewegingsonderwijs aan klas één tot en met zes in het basisonderwijs kunnen geven. Er moet meer kennis van de doelgroep worden ontwikkeld.

Beweegteams:
Om de sport in het basisonderwijs maar ook in de buurt naar een hoger niveau te brengen kunnen er beweegteams opgezet worden. Er zal in elke wijk/plaats een docent van IPA of het CIOS als hoofd in een beweegteam moeten functioneren. Onder deze beweegteams zullen lager opgeleiden, in dit geval instructeurs van IDEFRE aangestuurd en begeleid kunnen worden door de hoger opgeleiden. In de ochtend zullen er lessen bewegingsonderwijs worden verzorgd op de basisschool en in de middag kunnen er dan buitenschoolse activiteiten worden gegeven in de buurt, bij de vereniging en of bij ouderen op Aruba. Om dit te realiseren zullen de docenten en instructeurs van Movecion y Salud en het CIOS verdeeld moeten worden over de verschillende wijken/dorpen. Er zullen op Aruba meer instructeurs opgeleid moeten worden bij IDEFRE, ook CIOS opgeleiden kunnen eventueel aangestuurd worden door docenten van Movecion y Salud. Er zijn een aantal CIOS opgeleiden op Aruba zonder baan, deze mensen kunnen worden ingezet in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs en de beweegteams. Docenten van Movecion y Salud zijn in het huidige onderwijs fulltime aan het werk, het rooster van de docenten zal dan wel aangepast moeten worden.

Een andere keuze, niet specifiek voor IDEFRE kan zijn om schoolleerkrachten bij te scholen en daar een cursus voor te ontwikkelen. Zodat zij bevoegd zijn om les te geven aan de kinderen op de basisschool. Er zijn veel Nederlandse docenten op Aruba die les geven op de basisschool. Een aantal van deze schoolleerkrachten zijn bevoegd om les te geven in het bewegingsonderwijs binnen het basisonderwijs. Specifiek mensen aannemen op de basisscholen met deze bevoegdheid, deze mensen kunnen dan de bewegingslessen verzorgen op de school waar wordt lesgegeven.

Het meest ideale beeld is om in het gehele bewegingsonderwijs ALO docenten uit Nederland aan het werk te krijgen. ALO docenten hebben de breedste bevoegdheid.

Literatuurlijst

Boeken:

Chris Gratton en Ian Jones (2004), Nederlandse vertaling Tom Robinson (2007), *Onderzoeksmethoden voor Sportstudies.* London en New York: Uitgeverij Routledge

Robert S. Feldman (2009), *Ontwikkelelingspsychologie.* Pearson Education Benelux.

Reader:

R.A. Veldboer en C.H. Bruining (2008-2009), *'Lesgeven in het basisonderwijs' Reader Sportontwikkeling 1.3.* Hanze Hogeschool Groningen.

Internet:

Overheid.aw (2007). Opgevraagd op 13 maart 2012, van http://www.overheid.aw

Klvo.nl (geen datum bekent). Opgevraagd op 21 maart 2012, van http://kvlo.nl/

Cbs.nl (2012). Opgevraagd op 21 maart 2012, van http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/home/default.htm

Beautiful-aruba.nl (2010). Opgevraagd op 19 april 2012, van http://www.beautiful-aruba.nl/

Competentiesvoorbeeld.nl (2012). Opgevraagd op 23 februari 2012, van http://www.competentiesvoorbeelden.nl/

Frieslandcollege.nl (2012). Opgevraagd op 6 maart 2012, van http://www.frieslandcollege.nl/

Carrieretijger.nl (2012). Opgevraagd op 6 maar 2012, van http://www.carrieretijger.nl/opleiding/onderwijs/lerarenopleiding-basisonderwijs

Hanzeconnect.nl (2012). Opgevraagd op 7 mei 2012, van http://www.hanzeconnect.nl/

Bewegingsonderwijs.slo.nl (geen datum bekent). Opgevraagd op 11 april 2012, van http://bewegingsonderwijs.slo.nl/

Reisgraag.nl (2012). Opgevraagd op 29 mei 2012, van http://www.reisgraag.nl/vakantie_aruba/

Bijlagen

- Protocol bewegingsonderwijs Nederland:
Zie http://www.kvlo.nl/sf.mcgi?4714 of de reader '*Lesgeven in het basisonderwijs'* Sportontwikkeling 1.3, R.A. Veldboer en C.H. Bruining.

- Observatieles sportdocent:

Observatieles IPA afgestuurde:

Datum: 27-03-2012
Naam school: Sagrada basisschool Savaneta
Lesgever: man
Klas: vijf
Aantal kinderen: vijfentwintig kinderen actief, twee kinderen aan de kant.
Tijd: negentig minuten

Thema/ lessoort: vier vakken, handbal, tikspel, wendsprong kast, trampoline springen.

Opbouw les (methodiek): Er zat een warming-up, kern en een afsluiting in de les.

Lesindeling: De les begon met een beginspel, warming-up. Daarna werd de zaal in vier vakken verdeeld. In elk vak een ander les thema, mini trampoline, kast springen, handbal en een tikspel. De les werd keurig afgerond met een eindspel Fopbal. Niet actief maar wel goed voor de oog hand coördinatie en plezier in de les. De kinderen hebben een actieve les gehad, het was erg warm, waardoor een rustig eindspel in deze les niet verkeerd was. Veel plezier en zweetdruppels op de gezichten van de kinderen.

Didactiek (hoe aan te bieden): Docent wist precies hoe de spelletje aan te bieden. Bij het kastspringen moesten de leerlingen eerst ophurken, daarna over wenden. Er zat een didactische opbouw in.

Niveau les: Goed, leerlingen waren allemaal actief bezig. Ook voerde bijna alle kinderen de opdrachten goed uit. Vangen & gooien ging goed (ooghand coördinatie), springen ging goed, kinderen kwamen allemaal op de kast en veel kinderen ook over de kast, de kinderen waren aan het samenwerken. De leerlingen corrigeerden elkaar waar nodig, hielpen elkaar en waren beleefd. Een veilige, plezierige en leerzame les.

Materiaal niveau en materiaal gebruik:
De materialen waren netjes, goed en veel materiaal in de zaal. Er waren een paar matjes verouderd, verder was alles vrij modern. Ringen, touwen en wandrekken waren in goede staat aanwezig. De zaal zelf was wel wat verouderd. Ook werd er op de juiste wijze gebruik gemaakt van de materialen. Materialen werden gebruikt waarvoor het nodig is. Matjes voor de veiligheid achter de springonderdelen. Kast en trampoline om goede hoogte voor klas vijf. Zachte ballen voor basisschoolleringen. Wanneer de les stil stond, lagen materialen zoals ballen, netjes in een mand.

Praatje, plaatje, daadje: Aanwezig, de kinderen stonden netjes in een rij te luisteren naar de uitleg. Tijdens de uitleg werd alles voorgedaan doormiddel van een praatje, plaatje en een daadje.

Differentiatie: Differentiatie was bij kastspringen aanwezig in de les. De kinderen konden kiezen, over wenden of met twee knieën op de kast wenden.

Actiepercentage: Hoog, 5 van de 25 kinderen waren actief aan het bewegen. De 5 die niet aan het bewegen waren stonden in de rij bij het trampoline springen.

Contact kinderen: Goed contact! De kinderen durven te vragen, weten waar ze aan toe zijn en zijn tijdens de uitleg vol aandacht. Tijdens de les, maar ook na de les maakt hij met sommige kinderen een praatje en zat of stond daarbij op dezelfde hoogte als de leerlingen. Docent heeft overwicht, stop is stop. Tijdens de les gaf Elmar bij de springonderdelen veel aanwijzingen aan de kinderen.

Kleding kinderen: Alle kinderen, zowel de meisjes als de jongens hadden dezelfde kleren aan. Een T-shirt en broekje van de school.

Aanwezigheid curriculum of lesplan:
Een algemeen curriculum is er niet op Aruba, wel heeft de school zelf een lesplan voor een jaar gemaakt waar ze zich aan houden.

Overige opmerkingen:
- Elmar geeft ook les aan klas een en twee op de Sagrada basisschool, klas drie krijgt zwemles.
- Klas een, twee en vier krijgen twee keer vijfenveertig minuten gymnastiekles, klas drie krijgt een uur zwemles en klas vier en vijf krijgen een keer per week negentig minuten gymnastiekles.